

ΤΑ "ΑΝΑΣΤΕΝΑΡΙΑ,"

Περιεγράψαμεν επίσης εις τὸν τόμον 1929, πῶς καὶ ὁ Ἕλλην διαισθη-
τικὸς Ἡρακλῆς Χατζάκος, κατάρθωσε νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ πείραμα τῶν Βραχ-
μάνων, βαδίσας ἐντὸς τῆς πυρᾶς καὶ ἐξελθὼν ἀλώβητος ἐνώπιον χιλιάδων
θεστών εις τὸ Πιτερμάριτοβουργ τῆς Νοτίου Ἀφρικής.

Ἀκόμη εις τὸν τόμον 1937, περιεγράψαμεν, πῶς ὠργάνωσε πειραματι-
κῶς τὸ ἴδιον φαινόμενον, ὁ Ψυχοφυσιολόγος HARRY PRICE προπέρουσι ἐν
Λονδίῳ, μὲ τὸν Φακίρην KUDA BUX, ἐνώπιον ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς κα-
θηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, ἐπιστημόνων, δημοσιογράφων κτλ.

Τὸ φαινόμενον αὐτὸ τὸ ὁποῖον προσελάθησαν νὰ ἐξηγήσουν μὲ τὰς πα-
ραλογωτέρας καὶ ἐνόστε κωμικωτέρας λύσεις οἱ διάφοροι ἐρασιτέχναι οἵτινες
ὅπως καὶ οἱ νεαροὶ δημοσιογράφοι ρεπόρτερς, ὡς γνωστόν, γνωρίζουν ὅλα
καὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ κρίνουν ὅλα, ἀπέχει πολὺ ἀκόμη τῆς ὀριστικῆς του
ἐξηγήσεως, ἀνάγεται δὲ ἀπολύτως εἰς τὴν Ψυχοφυσιολογίαν.

Ὡς γνωρίζομεν, κατὰ τὰ τηλεκινητικὰ φαινόμενα, ἐκπέμπεται ἀπὸ τὸ
σῶμα ὠρισμένων ἀτόμων, εἶδος δυναμολύσεως, ἐνεργοῦσα ὅλα τὰ θαυμάσια
τῶν λεγομένων «στοιχειωμένων» σπιτιῶν. Ἡ δυναμολύσις αὕτη, ἰποδεικνύε-
ται ἀναμφισβητήτως διὰ τῆς ἐκουσίας καὶ κατὰ βούλησιν ἐπιδράσεως τῆς
δίδου Κλειοῦς Γεωργίου ἐπὶ τῆς μαγνητικῆς βελόνης...

Μεταξὺ τῶν θαυμασίων φαινομένων τὰ ὁποῖα ἡ δυναμολύσις αὕτη πα-
ράγει καὶ ἡ πειραματικὴ ἐρευνα περιορίζεται νὰ πιστοποιῇ χωρὶς νὰ εἰμπορῇ
νὰ ἐξηγήσῃ, εἶναι ἡ ἐξαῦλωσις καὶ ἀνασύνθεσις τῆς ὕλης (Διακόμισις ἀντι-
κειμένων) ἡ ἐκτοπλασματικὴ γραφή, οἱ κρότοι οἱ ἀπαντώντες ἐνσυνειδήτως
διὰ συνθηματικὸν ἀλφαβῆτου, αἱ αὐτόματοι ἀναφλέξεις, ἡ Μετεώρησις κλπ.

Εἰς τὸν κύκλον αὐτὸν τοῦ ὁποῖου τὸ μαγικὸν κλειδί θὰ εὕρῃ δίχως
ἄλλο τὸ ὠραῖον μέλλον, δεόν νὰ θεωρηθῇ ἀνήκον καὶ τὸ φαινόμενον τῆς
Ἄκαϊας.

Τὸ πῶς ἐνεργεῖ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ἡ ψυχικὴ δυναμολύσις, διὰ νὰ
προφυλάξῃ ὄχι μόνον τὰ ἄκρα ἀλλὰ καὶ τὰ ἐνδύματα ἀκόμη τοῦ μύστου,
ἀκόμη δὲν γνωρίζομεν.

Πάντως, θερμότης, φῶς καὶ καῦσις, εἶναι ὅπως διδάσκει ἡ σημερι-
νὴ Φυσικὴ, ἐντονώτεροι δονήσεις τοῦ αἰθέρος, ὅπως δὲ ἡ καῦσις τῆς πυρᾶς
καταναίσκει ἔνεκα τῶν χημικῶν συγγενειῶν τὰ συστατικὰ τῶν ξύλων, δεόν
ἐν φυσιολογικῇ καταστάσει νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον καὶ ἐπὶ
τῶν ποδῶν τῶν πυροβαλιστῶν.

Διὰ νὰ μὴ συμβαίῃ ὁμοῦ τοῦτο, πρέπει ἡ ἀναφερθεῖσα ψυχικὴ δυνα-
μολύσις νὰ σχηματίσῃ εἶδος ἀσπίδος ἐμποδιζούσης τὰς χημικὰς συγγενείας.

Ἡ ἀσπίς ὁμοῦ αὕτη δεόν ἐπίσης νὰ ἔχῃ ὑπερυλικάς ἰδιότητας, ὥστε
ὄχι μόνον νὰ ἐμποδίσῃ τὰς χημικὰς συγγενείας καὶ ἐπομένως τὰ ἐγκαύματα,
ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν συναίσθησιν θερμότητος ἀπὸ τὸν μύστην.

Ὁ Ἡρακλῆς Χατζάκος καὶ ἡ «Ἀναστενάρισσα» τοῦ χωρίου Βουλγάρου
ἐν Βουλγαρίᾳ, ἐδήλωσαν ὅπως θὰ ἴδωμεν, ὅτι δὲν αἰσθάνονται τίποτε, ἐνῶ ὁ
Φακίρης KUDA BUX τοῦ Λονδινεῖου πειράματος, περιγράφει συναίσθημα,
μόνον ἐλαφρῶν κεντημάτων εἰς τὸ δέρμα.

Τὸ φαινόμενον τῆς Ἄκαϊας μὲ τὴν καταπληκτικὴν αὐτὴν ἐπίδρασιν
τῆς ψυχικῆς δυναμολύσεως, μᾶς ἄγει εἰς τὸ ἄλλο ἐπίσης καταπληκτικὸν φαι-
νόμενον τὸ ὁποῖον περιεγράψαμεν εἰς τὴν θεωρίαν Τανάγρα (Ψυχόβολίας).
(Τόμος 1934—1936).

Ψυχολογία
Μανιακή
4 θύρες
7 Nov 16
Γενναίος
1940

6/11/37. Δρ. Ρημάς

Τὸ Ἀλεξιάφαιρον ὅπως τὸ ἐπώνομασεν ὁ Ἑλ. Βενιζέλος, καθ' ὃ, ἄτομα ἐκτιθέμενα χωρὶς καμμίαν προφύλαξιν καὶ μὲ περιφρόνησιν τοῦ κινδύνου, παραμένουν σκανδαλωδῶς οὕτως εἰπεῖν ἀπόροβλητα ἀπὸ τῆς σφαίρας, ὅπως διαπιστοῦται συνεχῶς εἰς τὰς μάχας. Ἐνῶ ἀντιθέτως ἄλλα ἄτομα φαίνονται ἐξαιρετικῶς εὐπόροβλητα. «Τὰ κυνηγῆ ἢ σφαίρα» ὅπως ἐξεφράσθη ἢ παρατήρησις τῆς πείρας.

Ἐκ τούτων οἱ πρῶτοι, εἶναι γενικῶς ὄργανισμοὶ μὲ ἀμβλὺν νευρικὸν σύστημα καὶ ἐκ φύσεως ἀγνοοῦντες τὸν φόβον. Οἱ δεῦτεροι ἐξ ἐναντίας, εἶναι συνήθως νευρικοὶ καὶ εὐεπηρέαστοι εἰς τὰ συναισθήματα.

Πάντως, ἡ Ἀκαῖα ἐξασκεῖται εἰς τὴν ἐποχὴν μας ὡς θρησκευτικὴ τελετὴ εἰς τοὺς Βραχμάνας, εἰς μερικὰς νήσους τοῦ Εἰρηνικοῦ (Φίτζι), ἀπὸ μερικοῦς Μωαμεθανοῦς ἀσκητῶς οἱ ὁποῖοι φέρουν ἀναμμένα κάρβουνα εἰς τὸ στόμα των καὶ εἰς μερικὰ χωρῖα τῆς Βουλγαρίας.

Πρὸ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν Θρακικῶν πληθυσμῶν κατὰ τὸ 1923 μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, τὰ Ἀναστενάρια ὅπως ἐπωνομάζοντο οἱ ἐκτελοῦντες τὸ φαινόμενον, ὕφισταντο εἰς πολλὰ χωρῖα τῆς Θράκης. Ἐκτοτε ὁμως, ὅταν οἱ ἀνταλλαγέντες δισκορπίσθησαν, ἐπαυσαν ἐν Ἑλλάδι, τοῦλάχιστον ὅσον ἠδυνήθημεν νὰ ἐξακριβώσωμεν, ἐντελῶς.

Κατόπιν ἤδη τοῦ προλογοῦ αὐτοῦ, δημοσιεύομεν ἀκριβῆ μετάφρασιν ἀρθροῦ περὶ Ἀναστεναρίων τῆς Γαλλικῆς Illustration (Ἰούλιος 1939) τοῦ μεταβάντος ἐπίτηδες ἐπὶ τόπου συντάκτου τῆς.

— Μὴ χάνετε καιρὸ νὰ ἴδῃτε τὰ Ἀναστενάρια... μὰς εἶπαν εἰς τὴν Σόφριαν... εἶναι μία συνήθεια ποὺ ἐξαφανίζεται... Ἄλλοτε ὀλόκληρα χωρῖα τὴν ἐώρταζαν... Ἦώρα, μόνον λίγαις γρηαῖς ἐξακολουθοῦν τὴν προγονικὴν παράδοσιν...

Ἀναχωρήσωμεν ἀρκετὰ σκεπτικιστὰι μὲ τὸν σιδηρόδρομον ἕως τὸ Μπουργκῆς (Πύργον) τῆς Μαύρης θαλάσσης. Ἄπ' ἐκεῖ δὲ ἐδέγησε νὰ διανύσωμεν 80 χιλιομέτρα ἐλευνοῦ δρόμου πρὸς νότον, μὲ κατεύθυνσιν τὰ βουλγαροτουρκικὰ σύνορα. εἶναι ἡ χώρα τῶν χαμηλῶν βουνῶν—τῆς Στράντζας—σκεπασμένων μὲ τὰ ὠραιότερα δάση δρυῶν ποὺ ἔχει ἡ Βουλγαρία. εἶναι ἤδη ἡ Θράκη ἀρχαία χώρα τῶν μυστηρίων καὶ τῶν παραδόσεων.

Τὸ χωρίων Βουλγάρων ἐπὶ πηγαίνομε εἶναι πτωχότατον. εἰς τὸ μέρος αὐτὸ, χωρὶς δρόμους καὶ διεξόδους, οἱ κάτοικοι μόνον εἰσόδημα ἔχουν μερικῶς ἰσχυρὸς ἀγροὺς καὶ τὸ ἐμπόριον τῶν ξυλανθράκων, τοὺς ὁποῖους τουρκικὰ ἱστιόφρα ἀγκυροβολοῦντα εἰς τοὺς κολπίσκους τῆς παραλίας μεταφέρουν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἐννοεῖ κανεὶς καλὰ

(2) Μικαρέσας αὐτὴ ἐστὶν ἡ ἀναστενάρια ἐν Σόφριαν
 ἢ τῶν Σόφριαν

πῶς διεσώθησαν αἱ παλαιαὶ παραδόσεις, εἰς ἓνα τέτοιον καθυστερημένον τόπον, μακρὰν κάθε πολιτισμοῦ.

Κάθε χρόνον κατὰ τὰς ἐορτὰς τῶν Ἀγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, τὴν 21 καὶ 22 Μαΐου κατὰ τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον, τὴν 2 καὶ 3 Ἰουνίου κατὰ τὸ γενικῶς ἰσχύον Γρηγοριανόν, γίνεται ἡ ἐξῆς θρησκευτικὴ τελετὴ.

Μετὰ τὴν λειτουργίαν καὶ τοὺς λαϊκοὺς χοροὺς ποὺ ἐπακολουθοῦν καθ' ἑλλην τὴν ἡμέραν, ἀνάπτεται κατὰ τὸ σουρούπωμα μεγάλη πυρὰ εἰς τὴν πλατείαν τοῦ χωρίου καὶ μερικοὶ πιστοὶ κρατοῦντες τὰς ἀγίας εἰκόνας καὶ εἰς κατάστασιν θρησκευτικῆς ἐκστάσεως, χορεύουν γυμνόποδες μέσῃ εἰς φλογερὰν ἀνθρακίαν.

Οἱ «Νεστινάρια» αὐτοὶ ὅπως τοὺς ὀνομάζουσι, μετ' ὄνομα τὸ ὁποῖον κανεὶς δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἐξηγήσῃ¹⁾ καὶ τὸ ὁποῖον χάνεται εἰς τὸ σκοτὸς τοῦ χρόνου, ἀποτελοῦν μικρὰν δμάδα μεμνημένων καὶ ἔχουσι ἰδιαίτερον παρεκκλήσιον, ὅπου ἀποτίθενται αἱ εἰκόνας, τὸ πρωτόγονον τύμπανον καὶ ὁ χωρικός ἀσκαυλὸς μετὰ τὸν ὁποῖον τανίζουσι τὸν ρυθμὸν τοῦ χοροῦ.

Οἱ Ἀναστενάρηδες ἔχουσι καὶ ἀρχαῖον. Τὴν γρηῃ Μπάμπω Νοῦνα ἡ ὁποία ἐλησμόνησε τὴν ἡλικίαν τῆς καὶ ἡ ὁποία ἐξακολουθεῖ ἀπὸ μικρὰ κόρη ἕως τα τελευταῖα χρόνια τῆς τὸν θρησκευτικὸν αὐτὸν χορὸν.

Ἄλλὰ τὰ χρόνια ἄλλαξαν...καὶ τὸ παρελθὸν καὶ προπαραλθὸν ἔτος τὰ Ἀναστενάρια δὲν ἐχόρευσαν.

Ἐρωτῶμεν τὴν Μπάμπω Νοῦνα καὶ ἐκεῖνη ἀναστενάζει ἐλαφρὰ.

—Μόνο μερικάς γυναῖκες μένουσι ἀκόμη...Καὶ ἀκόμη παιῶς ξεύρει ἂν θὰ χορέψουν...Θὰ χορέψουν ἂν θέλῃ ὁ Θεός!.. Βλέπεις, ἡ πίστις χάνεται. Δὲν εἶναι ὅπως ἄλλοτε...Ἐμείναμε μόνο ἐμεῖς οἱ γρηαῖς...Οἱ νέαις δὲν θέλουσι πειρὰ νὰ χορέψουν...Κάποιος ἀπηγόρευσε στὴν γυναῖκα τοῦ νὰ χορέψῃ...Λέγει ὅτι ὁ χορὸς τὴν ἐμποδίζει νὰ γεννᾷ παιδιά... "Ἄχ! ποῦ εἶναι οἱ καιροὶ ὅταν τὸ πανηγύρι διαρκούσε μὲ δλόκληρη ἐβδομάδα!... Τότε ἦταν πολλοὶ «Νεστινάρια»...

—Εἰπέ μου Μπάμπω Νοῦνα., Ἀλήθεια, ὅταν χορεύεις στὰ ἀναμμένα κάρβουνα δὲν νοιώθεις τίποτε : ...

1) Ὁ ἀνταποκριτής, ἀγνοεῖ, ὅτι πρόκειται περὶ τῆς ἑλληνικῆς λέξεως «Ἀναστενάρια», «Ἀναστενάρηδες» ἐκ τοῦ ἀναστενάξω, καθ' ὅσον οὗτοι χορεύοντες περὶ τῆς πυρᾶς, ἐβογκοῦσαν μετὰ βαθεῖα ἀναπνοαῖς ὅπως οἱ Τούρκοι ὠρῶμενοι Δερβίσηδες.

Βιβλιοθήκη ἀγγρ. τὰ γρηαῖς Νοῦνα

—Φυσικά, δὲν νοιώθουμε τίποτε... Ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος καὶ ἡ ἅγια Ἑλένη δὲν μᾶς ἀφήνουν νὰ καθύμε.. Πηγαίνουν ἐμπρὸς μας καὶ ρίχνουν νερὸ στὴ φωτιά καὶ ἔτσι δὲν νοιώθουμε τίποτε...

Ὁ ἥλιος ἦτο ἤδη ὑψηλὰ εἰς τὸν οὐρανὸν ὅταν ἡ Μπάμπω Νοῦνα συνοδευομένη ἀπὸ τὰς συντρόφους τῆς ἐμβῆκε εἰς τὸ παρεκκλήσι. Τὰ «Ἀναστενάρια» ἀρχίζουν ἀτελείωτο σταυροκοπήματα καὶ μετάνοιες ἐμπρὸς εἰς τὰς εἰκόνας, καταλαμβάνόμενα ἀπὸ θρησκευτικὴν ἔκστασιν.

Ἡ νύκτα ἔπεσε καὶ πυρὰ ἀπὸ ξύλα, ἀναμμένη εἰς τὴν μεγάλην πλατεῖαν τοῦ χωριοῦ, ρίπτει τὰς ὑψηλάς τῆς φλόγας. Ἐνας γέρος τὴν

Ἡ «Ἀναστενάρια» Μπάμπω Νοῦνα τοῦ χωριοῦ Βουλγάρου κρατοῦσα τὴν εἰκόνα καὶ θαδίζουσα ἐπὶ τῆς πυρᾶς.

ἀνακατεύει μὲ κλάδον καὶ ἀπλώνει τὴν ἀνθρακίαν. Συγχρόνως ἀκούεται ἡ ἄξυφωνη μελωδία τῶν «Ἀναστενάρων» καὶ ἡ μικρὰ συνοδεία τῶν φθάνει μὲ γρήγορα βήματα εἰς τὸν κύκλον τῶν χωρικῶν.

Τρεῖς φορὰς κάμνει τὸν γύρον τῆς πυρᾶς.

Τότε μιὰ γρη῏ ἀπεσπάσθη ἀπὸ τὴν ομάδα. Εἶναι μαυροντυμένη μὲ τὸν μαῦρον κεφαλόδεσμον τῶν ὑπᾶνδρων γυναικῶν καὶ γυμνόποδη.

Σταυροκοπεῖται ἐμπρὸς εἰς τὰς εἰκόνας καὶ τὰς ἀνασπάζεται κατὰ

αυτά δάση, μέσα εις τὴν μυστικὴν αὐτὴν φύσιν, ἀγαπᾷ κανεὶς νὰ σκέπτεται πόσα μυστήρια ἐτελέσθησαν.

Ἡ χώρα αὐτὴ ἐγνώρισεν ἕλας τὰς θρησκευτικὰς ἀνησυχίας. Διάσημοι αἵρέσεις ἐγεννήθησαν καὶ ἀνεπιύχθησαν.

Ἡ τελετὴ τῶν **Ἀνοστέναριων** δικαιώνει: πίστιν χιλιετηρίδων, τὴν πίστιν πρὸς τὰ ἀποτελέσματα τῆς θρησκευτικῆς ἐκτάσεως, καθ' ἣν ἡ ψυχὴ ἐξαγνίζεται, λυτρώνεται καὶ ἐξαγοράζει τὰ ἁμαρτήματα ὄχι μόνον τὰ ἀτομικὰ ἀλλὰ καὶ τῆς κοινότητος ὁλοκλήρου.

Ἡ ἔκστασις αὐτῆ, ὠριμασμένη ἐπὶ μακρόν, ἐπὶ ἔτη δλόκληρα ἐνίοτε, διὰ δεήσεων καὶ δοκιμασιῶν, φθάνει μίαν ἡμέραν εἰς παραξυσμόν.

Ὁ μύστης φθάνει εἰς μίαν τῶν μεγάλων θεῶν στιγμῶν καθ' ἃς συσσωματοῦται μετὰ τὸν πάτρωνά του.

Καὶ τότε εἶναι ἡ ὑπεριάτη φάσις. Τὸ πῦρ τοῦ προξενεῖ ἐντύπωσιν ἀναποφεύκτου ἀνάγκης. Ἐλκεται πρὸς αὐτὸ ὑπὸ ἐσωτερικῆς μυστικῆς δυνάμεως. Χωρὶς τὴν δοκιμασίαν τοῦ πυρός δὲν θὰ ἤμποροῦσε νὰ ὑπάρξῃ οὔτε ἀνακούφισις τῶν στενοχωριῶν οὔτε ἐξαγνισμὸς ἁμαρτημάτων οὔτε εὐλογία εἰς ὅλον τὸ χωρίον.

Θὰ ὑπῆρχε εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν τάπος εὐρυτάτων μελετῶν.

Ὅταν παρατηρῆ κανεὶς τὶς ἀπλοῦς αὐτὰς γυναῖκας ποὺ δὲν διαφέρουν κατὰ τίποτε ἀπὸ τὰς ἄλλας ὁμοίαι τῶν χωρίων, μετὰ τὴν αὐστηρὰν στάσιν καὶ τὸ σφικτοδεμένον σῶμα, δταν βλέπῃ τὴν εὐκαλίαν ἢ μᾶλλον τὴν φυσικότητα μεθ' ἧς περιπίπτουν εἰς ἔκστατικὴν κατάστασιν καὶ συνέρχονται ἀπὸ εὐλαβῆ ἔκστασίν των, πολὺ δύσκολα εἴμπορεῖ νὰ δώσῃ ἱκανοποιητικὴν ἐξήγησιν εἰς τὴν «εὐμένειαν» αὐτὴν τῶν φλογῶν πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην σάρκα.

Πάντως εἶναι ἀπόλυτος θεβασία ἢ ἀπόλυτος εἰλικρίνεια καὶ ὅτι κανὲν τέχνασμα δὲν ὑπάρχει εἰς τὰς πράξεις των.

Δι' αὐτούς, εἶναι ἡ πίστις, πίστις εἰλικρινῆς, πρωτόγονος, ἢ πίστις ἢ δυναμένη καὶ ὄρη νὰ κινή, ἣτις τοὺς ὠθεῖ εἰς τὰς φοβεράς αὐτὰς τελετάς.

Πάντως τὸ ἐνδιαφέρον τῶν φαινομένων αὐτῶν εἶναι ἀκόμη μεγαλειότερον, ἐφ' ὅσον αἱ τελεταὶ αὐταὶ ἐξαφανίζονται καὶ μετ' οὗ πολὺ θὰ ἐκλείψουν ἐντελῶς. Κρίμα

Ἡ «Ἀνοστέναριόδα» Μπάμπω Νοῦνα τοῦ χωρίου
σουλγάρι κρατοῦσα τὴν εἰκόνα καὶ βαδίζουσα
ἐπὶ τῆς πυρός.

παθείας μακρᾶς ἀποστάσεως μετὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Γερμανίαν, ἦλθε μεταξὺ τῶν πρώτων, ὁ δὲ καθηγητὴς Ἐστερράιχ, τοῦ πανεπιστημίου τῆς Τυβίγγης, καὶ ὁ κ. Ἐρμπερτ, διευθυντὴς τῶν πειραμάτων τῆς ἀγγλικῆς εταιρείας Ψυχικῶν Ἐρευνῶν, ἐσημείωσαν ἰδιαίτερος τὰς ἐπιτυχίας τῆς.

Ἡ Ἐταιρεία Ψυχικῶν Ἐρευνῶν τὴν παρουσιάζει εὐχαρίστως, εὐτυχῆς εἰς τὸ νὰ διαπιστώσῃ ἀκόμη ἅπασι, ὅτι δὲν ἐστείρευσαν ἀπὸ τὴν φυλὴν μας τὸν αἶμα καὶ ἡ ἱερὰ παράδοσις τῶν ἀρχαίων Ἑθνῶν.

Η ΑΚΑΪΑ ΤΩΝ ΒΡΑΧΜΑΝΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΙΜΟΝ

(Αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ ὑποσυνειδήτου τοῦ μέντιουμ Μάμπω-Νούνα)

Ἀναγράψαμεν εἰς τὸ προηγουμένον, μετάφρασιν τῆς ἀφηγήσεως Ἀκαΐας τοῦ χωρίου Βούλγαρι, ὑπὸ τοῦ συντάκτου τῆς Παρισίνης Illustration κ. Girard (Ἰούνιος 1939). Πρὶν ἤδη ἐξαγάγωμεν συμπεράσματα, παρθετόμεν καὶ ἑτέραν περιγραφήν τοῦ ἰδίου γεγονότος περιλαμβανομένην εἰς τὸ βιβλίον «Icons and Ocea» τοῦ Ἀγγλοῦ συγγραφέως κ. Φιλίππου Thornton.

Μένον μετὰ κουραστικὴν ἔρευναν πολλῶν μηνῶν καὶ περίπλοκον ἀλληλογραφίαν μετὴν Βουλγαρικὴν μονὴν τοῦ Ἀθῶνας, ἀνεκάλυψα τὸ μυστήριον τῶν τελετῶν τῶν Ἀναστεναρίων εἰς τὸ χωρίον Βούλγαρι, ἐν Βουλγαρίᾳ.

Κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, οἱ κάτοικοι ὠμισμένων χωρίων εἰς ἀκτῖνα 12 μιλίων (Βούλγαρι, Γραμματικὸ κλπ.) ἀνάπτουν μεγάλας πυρᾶς καὶ χορεύουν μέγα εἰς αὐτὰς κρατοῦντες εἰκόνας ἀφιερωμένας εἰς τοὺς δύο ἀναφερθέντας ἄγιους.

Ἡ τελετὴ εἶναι τόσον ὀλίγον γνωστὴ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Βουλγαρίαν, ὥστε δὲν εἶναι περίεργον εἶναι ἡ μόνη σχετικὴ πληροφορία εἰς ἓν ἀγγλικὸν βιβλίον ποὺ κατώρθωσα ν' ἀνακαλύψω, ἦτο ἐντελῶς ἀνακριδής.

Ἦτο ταξιδιωτικὸς ὁδηγὸς τῆς Βουλγαρίας καὶ τὰ Ἀναστενάρια περιεγράφοντο ὡς λείψανα τῶν εἰκονοκλαστικῶν αἰρέσεων εἰς τὸ ἐλάχιστον γνωστὸν αὐτὸ μέρος τῆς Εὐρώπης. Καὶ αὐτὸ ἕμως τὸ ὄνομα μετὸ ὅποιον αὐτοκαλοῦνται οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Βούλγαρι, «Ἴκονο-

“ΨΥΧΙΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ,,

Ίδρυθείσα τῷ 1923 καὶ διευθυνόμενα ὑπὸ ΑΓΓΕΛΟΥ ΤΑΝΑΓΡΑ

EN NEON MENTIOYM

Η ΔΙΣ ΔΑΦΝΗ

Ἀπὸ ἐτῶν ἤδη, μία ἀπὸ τὰς καλύτερας συγχρόνου Πυθίας μας, ἡ κ. Παυλάτου, ἔφερε μαζί της εἰς τὴν Ἑταιρίαν, μικρὰν ἀνηψιοῦσαν της, καμμιά δεκαριά ἐτῶν, ξανθὴν κουκλίτσα πού ὄλοι ἐθαύμαζαν καὶ τῆς ἐχάιδευαν τὰ μαλλάκια.

Ἐμένα ἰδιαιτέρως μὲ ἐθείλε ἡ καθαρά ἑλληνικὴ κατανομή της. Ἡ γαλήνη τῶν μεγάλων ματιῶν καὶ ἡ εὐγένεια τοῦ μετώπου ἐνθύμιζαν ἐναργῶς τὸ θεῖον πρόσωπον τῆς Ἀφροδίτης τῆς Μήλου, τῆς ἐρασμίας ἔξοριστοῦ πού ἀτενίζει τὴν ὑγρὰν ἰσόγειον αἴθουσαν τοῦ Λούβρου εἰς τὴν γαλλικὴν πρωτεύουσαν ὄνειροπολοῦσα τὸ γαλανὸν Αἰγαῖον.

Καὶ ἔξαφνα ἐπεσε μίαν ἡμέραν σὰν βαρυσυννεφιά εἰς τοὺς κύκλους μας ἡ εἶδησις, ὅτι, ἡ ὠραία ἑλληνικὴ κουκλίτσα ἦταν βαρεῖα ἄρρωστη ἀπὸ μνηνιγγίτιδα.

Τὸ τί ὑπέφερε καὶ πῶς ἐσώθη βέβαια δὲν ἔχει σημασίαν. Τὸ ἐνδιαφέρον εἶναι ὅτι ἐσώθη!

Ἀλλὰ μαζί μὲ τὴν ἀνάρρωσίν της ἐσημειώθη καὶ ἓν ἄλλο ἐνδιαφέρον φαινόμενον.

Συμβαίνει ἐνίοτε εἰς ἄτομα κληρονομικότητος, ἔπειτα ἀπὸ ἐγκεφαλικῆς ἰδίως νόσου, νὰ ἐκδηλώνωνται διαισθητικαὶ ιδιότητες. Τηλεπάθεια, Ψυχομετρία κ.λ.π.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν, ἡ κληρονομικότης ὑπῆρχεν, ἀφ' οὗ ἡ ἐκμητρὸς θεῖα της εἶναι μία τῶν ἀρίστων Ἑλληνίδων Πυθιάων.

Ὁ ἐρεθισμὸς τῶν μνηνίγων ἔκαμε τὰ ὑπόλοιπα. Καὶ ἡ μικρὰ κουκλίτσα ἤρχισε νὰ διδῆ βαθμηδὸν ἰσχυρὰς ἐνδείξεις τοῦ ταλάντου της.

Καὶ τί σύμπτωσις! Δάφνη ἦτο μία ἀπὸ τὰς μεγαλητέρας ἀρχαίας Πυθίας τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν!

Φυσικὰ λοιπόν, μόλις ἡ ὑγεία της ἀποκατεστάθη, κατετάχθη εἰς τὸν κύκλον τῶν διαισθητικῶν τῆς Ἑταιρείας καὶ ἤρχισεν ἡ μαθητεία της.

Τὴν σήμερον ἡ ἰδιοφυΐα της ἐξεμίχθη ἀρκετά, ὥστε ν' ἀντιμετωπίσῃ μὲ ἀσφάλειαν καὶ τὸ πολὺ κοινόν.

Ἦδη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ὅτε συμμετέσχεν εἰς τὰ πειράματα Τηλε

μπόρι (*) είναι ή ασφαλεστέρα ε.δειξις ότι αποτελούν απ' εναντίας τὰ απομεινάρια τῶν ἀπονοδοτέρων ἐχθρῶν τῆς εἰκονοκλαστικῆς αἰρέσεως.

Ἀπὸ τοῦ 726 μέχρι τοῦ 813 μ. Χ ἡ Ἀνατολικὴ ἐκκλησία διήνυσεν βίαιαν περίοδον αὐτοκαλουμένην ἀναμορφώσεως Ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου καὶ μετ' ὄργανωτάς φανατικούς ὅπως Μιχαὴλ ὁ Λαχανοδράκων, ἐξεράγη κίνημα ζήτησιν τὴν καταστροφὴν ὄλων τῶν εἰκόνων καὶ τῶν θρησκευτικῶν τοιχογραφιῶν. Ἡ τύχη τῶν Χριστιανῶν ὅσοι ἠρνοῦντο νὰ ἀπαρνηθοῦν τὰς ἀγαπημένας τῶν εἰκόνας ἦτο φρικτὴ. Χιλιάδες ἐξωρίσθησαν, ἐδασανίσθησαν καὶ ἐθανατώθησαν. (Σ. Ψ. Ε. 100.000 περίπου)

Μεταξὺ τῶν σταθερωτέρων λάτρων τῶν εἰκόνων, ἦτο καὶ μία κοινότης, κάποιου ἀπομακρυσμένου μέρους τῆς Μικρᾶς Ἀσίας γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα **Εἰκονοφόροι**, (ὁ Thornton μεταχειρίζεται εἰς τὸ βιβλίον του τὸν ὄρον Iconobori) Οὗτοι διατὰ δειξοῦν τὴν περιφρόνησιν τῶν πρὸς τοὺς εἰκονοκλάστας ἀναμορφωτάς, συνείθισαν ν' ἀναπτύξουν μεγάλας πυρᾶς καὶ κρατοῦντες τὰς θαυματουργὰς τῶν εἰκόνας νὰ θαδίζουσιν ἀδλαβεῖς μέσα εἰς αὐτάς.

Ἀπὸ τὴν συνήθειαν αὐτὴν τοῦ νὰ φέρουσιν τὰς εἰκόνας διὰ τῆς πυρᾶς, εἰμποροῦμεν νὰ εὐρωμεν τὴν ἀληθινὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως «Iconobori». Ἡ λέξις «εἰκονοποιὸς» (Ἑλληνιστὶ εἰς τὸ βιβλίον) χρησιμοποιοῦται ὑπὸ Ἰουστίνου τοῦ μάρτυρος (Ἀπολογία I. 19) διὰ νὰ σημάνη τὸ φέρειν εἰκόνας καὶ ἐπληροφορήθη παρὰ μίαν τῶν ἀρχῶν τοῦ ὄρου «Ἄθωνος, ὅτι ἡ λέξις «εἰκονοποιὸς» (Ἑλληνιστὶ εἰς τὸ βιβλίον) ἢ κατασκευαστὴς εἰκόνων, ἔχει ἄμεσον σχέσιν μετὰ τοὺς Iconobori (**)

Δὲν ἐπιθέτομεν νὰ εἰσέλθω εἰς τίσας λεπτομερείας ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ· ἀλλ' εἶναι οὐσιώδες διὰ τὸν ἀναγνώστην νὰ γνωρίζῃ περὶ τοῦ θέματος τοῦ θὰ περιγράψω.

Ἐρχόμεθα ἤδη εἰς τὸ πρόβλημα τοῦ συνδυασμοῦ τῶν Εἰκονοφορι-

(*) Σ.Ψ.Ε. Παραφθορὰ τῆς Ἑλληνικῆς λέξεως εἰκονοφόροι=οἱ φέροντες εἰκόνας ἢ ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ εἰκὼν καὶ τοῦ οὐανικοῦ bor = ἄγων = εἰκονομάχοι, ὅπερ συμφωνεῖ καὶ μετὰ τὴν ἔννοιαν.

(**) Σ.Ψ.Ε. Διὰ τὸν Ἑλληνα ἀναγνώστην εἶναι ἐναργὲς καὶ ἄνευ ἀμφισβητήσεως τὸ ταυτὸσημον τοῦ Iconobori μετὰ τὴν λέξιν Εἰκονοφόροι, πρὸς τὴν ὁποίαν οὐδεμίαν εἰμπορεῖ νὰ ἔχη σχέσιν ὁ εἰκονοποιὸς «κατασκευαστὴς» εἰκόνων.

κῶν τελετῶν τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης μὲ τὸ πυροβαδίσμα.

Ἡ ἀξιωματικὴ τοῦ Κωνσταντίνου νὰ συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν ἁγίων θεωρεῖται μεταξὺ μερικῶν θεολόγων ὡς πολὺ συζητήσιμος. Ἀσχέτως πολλῶν ἄλλων γεγονότων, ὑπῆρξεν εἰδωλολάτρης μέχρι τῶν τελευταίων στιγμῶν του, ὅτε ἐδαπτίσθη ὑφ' ἑνὸς Ἀρειανοῦ ἐπισκόπου.

Τὸ θέβαιον ἔμως εἶναι, ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ αὐτὸς συνεδέθη κατὰ τὴν ζωὴν του κατὰ διαφόρους τρόπους μὲ τὸ πῦρ.

Κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Ρώμης, καθ' ὃν χρόνον ὁ Μαξέντιος ἐφάνετο ἄνικητος, πύρινος σταυρὸς ἐβλήθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ φωνὴ εἶπε εἰς τὸν Κωνσταντῖνον «Ἐν τούτῳ νίκα» (*).

Εἰς ἄλλην περίπτωσιν ἐκατρατεύων ἐναντίον τῶν Τούρκων(1) (**), εὐρέθη ἐνώπιον καιομένου δάσους εἰς τὸ ὅποιον ἐπίτηδες ὁ ἐχθρὸς ἔθεσε πῦρ διὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ προχωρήσῃ. Τότε πάλιν ἐφάνη ὁ σταυρὸς καὶ ἡ φωνὴ εἶπε «Κύτταξε τὸν σταυρὸν καὶ προχωρεῖ ἀβλαβής».

Ἡ παράδοσις διηγείται ὅτι ὄντως διήλθεν ἀβλαβής καὶ ὑποθέτω ὅτι πιθανὸν ἢ προσήλωσις τῶν **Εἰκονοφύρων** εἰς τὸν Κωνσταντῖνον, νὰ βασίζεται ἐπὶ τῆς ἀξιοσημειώτου αὐτῆς περιπτώσεως τοῦ αὐτοκρατορικοῦ **πυροβαδίσματος**,

Ἐπάρχει ἔμως καὶ ἄλλος πιθανὸς δεσμὸς μεταξὺ **Εἰκονοφύρων** καὶ Κωνσταντίνου, βασισμένος ἐπὶ τοῦ γεγονότος, ὅτι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς βασιλείας του, ὅλοι αἱ διάφοροι θεολογικαὶ γνῶμαι ὑπῆρξαν ἀνεκταὶ καὶ οἱ λατρεύοντες τὰς εἰκόνας ἀφέθησαν ἐλεύθεροι νὰ τὰς λατρεύουν.

Ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου καὶ τὰ ἀποστολικά ταξίδια, βεβαιοῦται ὅτι ὁ χριστιανισμὸς ἐγκατέστησε ζῶνας ἐπιρροῆς γύρω τοῦ Αἰγαίου πελάγους καὶ ἐπεξετάθη ἐπιτυχῶς μέχρι Μακεδονίας. Ἐντὸς χιλίων ἐτῶν ὅλη ἡ χερσόνησος τοῦ Αἴμου κατεκτήθη εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῆς νέας αὐτῆς καὶ ἐπαναστατικῆς θρησκείας.

(*) Σ.Ψ.Ε. Ὁ συγγραφεὺς ἐννοεῖ βεβαίως τὴν μάχην τῆς Μουλβίας γαφύρας καθ' ἣν χάρις εἰς τοὺς χριστιανοὺς μαχητὰς ἐνίκησεν ὁ Κωνσταντῖνος.

(**) Σ.Ψ.Ε. Ἡ περικοπὴ αὕτη τοῦ Θόρντον εἶναι πολὺ περίεργος, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Μ. Κωνσταντίνου δὲν εἶχον ἐμφανισθῆ ἀκόμη εἰς τὴν ἱστορίαν οἱ Τούρκοι.

Ἡ βραδεῖα ἐπίδρασις τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐπὶ τῶν παλαιῶν θρησκευτικῶν μύθων δὲν ὑπῆρξε διαλα δπως εἰς τὴν Δύσιν.

Οἱ ὀρθόδοξοι, ἀνθρωπινώτεροι τῶν καθολικῶν, ἐπροχώρησαν ἤρεμα, μὲ πρόγραμμα εἰρηνικῆς εἰσχωρήσεως.

Ἦσαν τότε ἐποχαὶ μετακινήσεως τῶν λαῶν.

Ἀποικίαι προγεγραμμένων αἰρετικῶν ἐμάζευαν τὰ ὑπάρχοντά των καὶ ἐξεστράτευαν πρὸς ἀνεύρεσιν θρησκευτικῆς ἀνοχῆς καὶ ἡσυχίας, πρὸς ἄλλα μέρη.

Πάντως, ἐλάχιστοι ἐκ τῶν παλαιῶν θεῶν, πνευμάτων, πονηρῶν δυνάμεων, Νηρηΐδων, κλπ. ἐλησημονήθησαν δταν ἦλθε ὁ Χριστιανισμὸς νὰ τοὺς ἀντικαταστήσῃ.

Αἱ θρησκευτικαὶ τελεταὶ τοῦ χωρίου **Βούλγαρι** γίνονται εἰς τὰς 2 καὶ 3 Ἰουνίου, ἑορτὴν τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, οἱ δὲ κάτοικοι τῆς περιφερείας αὐτῆς συνήνωσαν διὰ κάποιον λόγον τοὺς δύο ἁγίους εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἑορτὴν.

Ἡ πρώτη ἡμέρα ἀνήκει εἰς τὸν Ἅγιον Κωνσταντῖνον καὶ ἡ δευτέρα εἰς τὴν Ἁγίαν Ἑλένην.

Καὶ κατὰ τὰς δύο αὐτὰς ἡμέρας ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἰδία τελετὴ τῆς **Ἀκαΐας**.

Μία ὄγδοηκοντοεὺς **Ἀναστενάρισσα**, περιέγραψεν «ὅτι αἰσθάνεται ὀρμητικὴν πνοὴν εἰς τὸ πρόσωπόν της καὶ ὅτι ἔρχονται οἱ Ἀρχάγγελοι Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ οἱ ὅποιοι τὴν φέρουν ἀβλαβῆ διὰ μέσου τῆς πυρᾶς» (*).

Ἡ μεταξὺ μέσων Μαΐου καὶ μέσων Ἰουνίου περίοδος, ἐθεωρήθη ἀνέκαθεν ὡς ἐποχὴ μαγείας καὶ παραλογισμοῦ ὑπὸ τὴν ἐπίρροιαν τῆς σελήνης (**).

Οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς τοῦ χωρίου **Βούλγαρι**, εἶναι ἐθνολογικῶς ἀνόμοιοι μὲ τοὺς **Βουλγάρους** καὶ διασώζουσι τὴν παράδοσιν **δτι κατάγονται ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας**.

Εἶναι πιθανὸν ὅτι οἱ δύο Χριστιανοὶ Ἅγιοι τοὺς ὁποίους ἐπιμένουν

(*) Σ.Ψ.Ε. Ὑπομνησκόμεν εἰς τὸ σημεῖον οὗτό, ὅτι κατὰ τὰ πειράματα τῶν μεγαλυτέρων δυναμολύτων μέντιουμ, ἐν τῶν συνηθεστέρων ἀρχικῶν φαινομένων ὅπερ ἀντιλαμβάνονται καὶ ὅλοι οἱ παρόντες, εἶναι καὶ ρεῦμα ἀέρος.

(**) Σ.Ψ.Ε. Ἴσως ἐνεκα τῆς ἀνοίξεως καὶ τῆς ἀναζωογονήσεως τῆς φύσεως.

α) ὁ χιόνις πᾶσιμα ἀλλ' ἢ ἐπιπέσει τὴν ἐποχὴν αὐτῆς
συμφορῆς τῆς ἀπὸ αἰθρῆς πρὸς τὸν ἥλιον (εὐχέλαι)

νά τιμοῦν, νά ἔχουν σχέσιν μὲ τὴν παλαιὰν λατρείαν τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης τοῦ Ὀσίριδος καὶ τῆς Ἀστάρτης.

Καὶ ἤδη ἐρχόμεθα εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν γεγονότων.

Ἐπειδὴ ἡ μεταξὺ Πύργου καὶ τοῦ χωρίου Τσάρεβο ὁδὸς ἦτο ὑπὸ ἐπισκευὴν, ἐδέησε νά περάσωμεν ἐπιμόνως καὶ βραδέως διὰ μέσου ἐλῶν καὶ ὀργωμένων χωραφιών. Μετὰ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν μόλις ἐπροχωρήσαμεν εἰκοσιπέντε μίλλια ἕως τὸ Κοῦπριρ, τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ.

Ἡ κωμόπολις αὕτη εἶναι εἰς τὴν κορυφὴν ὑψώματος ἐξαιρετικῆς εὐμορφίας καὶ δεσπόζοντος τῆς βαθυγαλάζου θαλάσσης.

Ἀπὸ τὸ μέρος οὗ ἐσταματήσαμεν, κατέβαινε πρὸς τὸν λευκὸν αἰγιαλὸν μακρὰ σειρά θαμνολόφων, σκεπασμένων ἀπὸ θαυμαστὴν ποικίλιαν ἀγριολουλουδιῶν. Θὰ ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι ἦτο μαγικὴ φαντασμαγορία πού ἐξαφνα θὰ ἐξηφανίζετο ἐὰν κανεὶς ἐπλησίαζε.

Ἐν μίλλιον μακρύτερα, ἦτο δασώδης λόφος μὲ ἐρειπωμένον οἰκοδόμημα. Τὸν παλαιὸν τελωνειακὸν σταθμὸν ὅταν ἦσαν ἐκεῖ τὰ Τουρκικὰ σύνορα.

Ὁ δρόμος ἄφηνε πλέον τὴν ἀκτὴν στρεφόμενος εἰς ἀτελείωτην σειράν λόφων καταφύτων ἀπὸ ναυαφειῶν Ἀρῶν.

Οἱ Τοῦρκοι ἀπεγύμνωναν τοὺς λόφους ἀπὸ τὰ δένδρα των διὰ νά μὴ εὐρίσκουν καταφύγιον αἱ Βουλγαρικαὶ συμμορφαι αἵτινες διήρχοντο τὰ σύνορα διὰ λεηλασίαν καὶ σφαγὴν. Αἱ ρίζαι τῶν δένδρων ὅμως ἔμεναν καὶ ἐβλάστανον πρὸς κάθε διεύθυνσιν.

Ἀφ' οὗ ἐπρομηθεύθημεν τὰ ἀναγκαῖα τρόφιμα διὰ τὴν ἐκδρομὴν. Ἐπειδὴ εἰς τὸ **Βούλγαρι**, ἕνεκα τῆς μεγάλης πενίας τῶν κατοίκων ἦτο ἀδύνατον νά σιτισθῇ κανεὶς, δὲν ἐλησμονήσαμεν καὶ ἀρκετὴν ποσότητα κοινοῦ ἄλατος. Μὲ μίαν φοῦχτα ἀλκτιοῦ ὡς δῶρον εἰς τὸ **Βούλγαρι**, εἰμπορεῖ νά ἐξαγοράζεται κάθε μικροῦ πηρεσία. Τέσον εἶναι σπάνιον.

Ὁ δρόμος, ἀπλοῦν μονοπάτι ἀνοιγμένον ἀπὸ βωδάμαξα, εἶναι φρικτὸς, ἀλλὰ εἶναι καὶ τὸ μόνον μέσον συγκοινωνίας τοῦ χωριοῦ μὲ τὸν ἄλλον κόσμον.

Τέλος ἐφθάσαμεν κακὴν κακῶς καὶ ἐπήγαμεν εἰς συνάστησιν τοῦ **Κμετ** (Δήμαρχος), χονδροῦ κοκκινομάλλη μὲ πετακτὰ μάτια σὰν καραβίδας. Ὅλο τὸ χωριὸ προσέτρεχε νά ἴδῃ τοὺς «Φράγκους».

Μετὰ τὴν ἐγκατάστασίν μας εἰς τὸ ἡμισο τοῦ σχολείου τὸ ὁποῖον ἐξεκένωσαν ἐγκατεστημένοι στρατιῶται, αἱ κυρταὶ τῆς ἐκδρομῆς ἐπήγα-

νά ιδῆ²⁷ τὴν τύχην των μία **Μπάμπω** τοῦ χωριοῦ, ἐν ἀπὸ τὰ γνωστότερα μέντιουμ τῆς Βουλγαρίας.

Ἐγὼ θὰ ἐπήγαινα κατόπιν, διότι ἂν ἤθελαν αἱ κυρίαι νὰ ἐπιτύχῃ τὸ πείραμα, ἔπρεπε νὰ πηγαίνουν χωρὶς ἄνδρας.

Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγον ἦλθε καὶ ἡ σειρά μου. Ἡ Μπάμπω—μέντιουμ ἦτο 86 ἐτῶν καὶ χήρα ἀπὸ πεντηκονταετίας, τὸ δὲ ἐξωτερικὸν τῆς ἐπέβαλλε πράγματι σεβασμόν.

Τὸ δέρμα τῆς ἦτο ρυτιδωμένον καὶ θυρσοδεψημένον, τὰ μάτια ὅμως διαυγῆ καὶ θαρραλέα. Ἦσαν μάτια ἀπ' ἐκεῖνα ποῦ εἶδαν τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ.

Ἐμβήκαμεν εἰς τὸ δροσερὸν ἡμέφως τοῦ σπιτιοῦ τῆς καὶ ἐκαθήσαμεν χάμω, εἰς τὸ φῶς ποῦ ἤρχετο ἀπὸ τὸ μοναδικὸν παράθυρο.

Τότε ἐπῆρε τὸ κουτί μὲ τὰ φασόλια τῆς μαντείας (Σ.Ψ.Ε. Κυαμομαντεία) καὶ εἶπε μικρὰν προσευχὴν ἐπικλήσεως.

— «Ἄγιον πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, φῶς τοῦ κόσμου, ἀνοίξε τὰ μάτια μου ὅπως ἀνοίγω αὐτὸ τὸ κουτί...»

Τὰ φασόλια ἦσαν διαφόρων χρωμάτων καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἦτο καὶ ἓνας κόκκος ἀραποσιτιοῦ. Κάθε φασόλι ἀντιπροσώπευε ἓνα ἄγιον ἢ ἓνα διάβολον, ἀναλόγως τοῦ σχήματος καὶ τοῦ χρώματός του. Ἡ ψυχὴ ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ τὸν κόκκον τοῦ Ἀραποσιτιοῦ καὶ ἡ Ἁγία Τριάς ἀπὸ κομμάτι διαυγοῦς, γαλάζιου κρυστάλλου.

Ὁ τρόπος τῆς μαντείας ἦτο ἀπλοῦς. Ἡ Πυθία παίρνει τὰ φασόλια εἰς τὸ δεξιὸν χέρι τὰ σκεπάζει μὲ τὸ ἀριστερὸν καὶ τὰ ἀνακινεῖ δῶκεκα φορὰς, διαρκῶς ψιθυρίζουσα προσευχάς.

Τὸ μυστικὸν τῆς τέχνης συνίσταται εἰς τὸ νὰ μαντεύσῃ, ἀναλόγως τῆς θέσεως τῶν φασολιῶν εἰς τὸ χέρι τῆς.

Ἡ Μπάμπω προσήλωσεν ἀτενῶς τὸ βλέμμα πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ἤρχισε νὰ κινῆται ρυθμικὰ, ἐμπρὸς πίσω. Πρὶν νὰ προφητεύσῃ περιέπιπτε εἰς ἔκτασιν ἀφαιρέσεως. (Σ.Ψ.Ε. Μείωσιν τοῦ ἐνσυνεδήτου).

Ἦκουα τὸ αἶμα νὰ σφύζῃ εἰς τοὺς κροτάφους μου, ἐνῶ ἔμενα ἀκίνητος μὲν τολμῶν ν' ἀναπνεύσω.

Ἡ Μπάμπω τότε ἐκύτταξε τὰ φασόλια καὶ εἶπε.

— Ὁ δρόμος τῆς ζωῆς σου πλανᾶται ἀπὸ τὴν μιὰ θάλασσα στὴν ἄλλη. Ἐὰν κινδυνεύσῃς τὰ μάτια σου εἰς τὰ 48 σου χρόνια... Βλέπω ἓνα καιρὸν μεγάλης δοκιμασίας, κινδύνων καὶ στερήσεως... Προσευχῆσου

εις τὴν Παναγιαὶν αὐτὴν τὴν ὥρα... θὰ ζῆσης πολὺ εὐτυχισμένος καὶ πολὺ πλούσιος.

Ἐνεκίνησε πάλι τὰ φασόλια εἰς τὸ χέρι της. Αὐτὴν τὴν φορὰν ἔμωσεν διὰ τὴν ἰδίαν διὰ τὴν οἰκογένειάν μου. Καὶ πράγματι τὰ περισσότερα ἀπὸ ἔσα μοῦ εἶπε, ἦσαν ἀληθινὰ εἰς ἐκφοβιστικὸν βαθμόν.

Ἡ Μπάμπω—Νούβα

Ἰδιαιτέρως ἔμωσεν ἐπιρρασθῆναι διὰ τὴν τύφλωσιν τοῦ μοῦ προεἶπε καὶ ἤτις συνεφώνησεν μετὰ τὴν διάγνωσιν περιφήμου Βιενναίζου ὀφθαλμολόγου. Ἐπάρχει πράγματι κληρονομικὴ τύφλωσις εἰς τὴν οἰκογένειάν μου ἀπὸ Γλαύκωμα τὸ ὁποῖον ἐκδηλοῦται ἐναργέστερον εἰς ἡλικίαν ἀπὸ 45—50.

Ἡ τελευταία ἀνακίνησις τῶν φασολίων ἔγεινε διὰ τὴν «ψυχικὴν μου ὑγείαν». Ἡ Μπάμπω μ' ἐβεβαίωσε ὅτι πολλοὶ ἅγιοι καὶ

δαίμονες εὐρίσκονται εἰς τὸν δρόμον μου. Μερικοὶ δὲ ἀπὸ τοῦς δευτέρους θὰ μὲ ἔφερον εἰς καταστροφὴν ἂν δὲν ἐπρόσεχα ἐξαιρετικὰ.

Ὅταν ἐτελείωσε ἡ μάντιλα καὶ τὰ φασόλια ἐξαναμπήκαν εἰς τὸ κουτί των, τὴν ἠρωτήσαμεν διὰ τὴν τελετὴν τοῦ πυροβαδίσματος. Κατ' ἀρχὰς ἦτο διστακτικὴ. Ἐπειδὴ ἔμωσεν ἐπεισθῆναι ὅτι αἱ ἐρωτήσεις μας δὲν προήρχοντο ἀπὸ ἀπλῆς περιέργειας ἀλλ' ἀπὸ πραγματικῶν ἐνδιαφερόντων νὰ πληροφορηθῶμεν διὰ τὸ μυστήριον, περιέγραψε θαυμαστικῶς τὴν τελετὴν.

—Ἐχόρευσα πρώτην φορὰν εἰς τὴν φωτιὰν, εἶπε, ἕνα χρόνον ἔπειτα ἀπὸ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός μου καὶ τὸν ἐσχότωσαν οἱ Τοῦρκοι ἀφ' οὗ τὸν ἔρριξαν ἀπὸ ψηλὰ ἐπάνω σὲ παλούκια. Ἐκτοτε κάθε χρόνον ἐχόρευα μέσα σὲ φλόγας. Μίαν ἡμέραν τοῦ ἔκαμνα τὴν προσευχὴν μου ἐμπρὸς εἰς τὸ εἰκόνισμα τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ, ἕνας μεγάλου κτύπος μετὰ μὲ ἔρριξε χάμω πρὸς τὸ χέρι μου καὶ φωνὴ μοῦ εἶπε ὅτι σὲ 40 ἡμέρας θὰ

ἐκκραγῆ μεγάλος πόλεμος. Μοῦ ἀπεκαλύφθησαν καὶ τὰ ὄνόματα ἐκείνων ποῦ θὰ ἐπῆγαιναν ἀπὸ τὸ **Βούλγαρι** στὸν πόλεμο καὶ διετάχθη ν' ἀνακοινώσω ἅλα αὐτὰ στὸν **Κμὲτ** (Δῆμαρχον).

Ἐπρόκειτο γιὰ τὸν μεγάλο Εὐρωπαϊκὸ πόλεμο ποῦ ἔλοι ἐπολέμησαν. Ἄλλὰ ἦμουν πολὺ τρομαγμένη καὶ δὲν τὸ ἔκαμα. Τὴν δευτέρα ἡμέρα πάλι εὐρέθηκα χάμω καὶ στῦλος πύρινος ἦταν ἔμπρός μου. Ἦταν ὁ Ἅγγελος τοῦ Θεοῦ...

Μὲ ἐπρόσταξε νὰ ὑπακούσω εἰς τὴν διαταγὴν του διότι θὰ τιμωρηθῶ...

Ἡ Μπάμπω διεκόπη καὶ ἐσκούπισε τὸ στόμα καὶ τὸ μέτωπον της. Εἰμποροῦσα νὰ αἰσθανθῶ πόσον ἐστενοχωρεῖτο ἐπαναλαμβάνουσα τὴν ἱστορίαν αὐτὴν καὶ ἀναζωογονοῦσα τὰς λεπτομερείας της.

— Ἐπῆγα στὸν **Κμὲτ** καὶ τοῦ τὰ εἶπα ὅτι εἶδα καὶ ἄκουσα... Ὅλοι τότε ἐπῆραν πέτρες καὶ πελέκια νὰ μὲ σκοτώσουν, φωνάζοντες ὅτι ἦ μουν μάγισσα... Τότε ἔοχισα τὰ ρούχα μου, ἔδειξα τὸ γυμνὸ σῶμα μου καὶ εἶπα — «Σκοτώστε με... ἐγὼ εἶμαι ὑπηρέτρια τοῦ Ἅγγελου...»

Τὰ ἔπλα τότε ἔπεσαν ἀπὸ τὰ χέρια των ὅσων νὰ τοὺς τὰ ἄρπαξε κάποια δύναμις... Ὅλοι ἔφυγαν κατατρομαγμένοι. Ἀναγκάστηκα τότε νὰ ζήσω εἰς τὸ βάσος ὅπως ἦμποροῦσα ἐνῷ ἐκείνοι ἔκαψαν τὸ σπῆτι μου ἕως τὰ θεμέλια.

Ὅταν ἐπέρασε ὁ καιρὸς, ξαναῆλθα εἰς τὸ χωριὸ καὶ ἐπῆγα νὰ προσευχηθῶ ἔμπρός εἰς τὴν εἰκόνα τὴν ὧρα αὐτὴν ἦλθε εἰς τὸ **Βούλγαρι** ἢ εἰδησις τοῦ πολέμου καὶ ὅσοι εἶχα προεῖπει ἔφυγαν νὰ πολεμήσουν. Οὔτε ξαναγύρισαν πεῖ... Ἐγὼ εἶχα εἰπῆ τὴν ἀλήθειαν καὶ οἱ χωριανοὶ ἦσαν μάρτυρες.

(Ἔπεται συνέχεια)

Σ.Ψ.Ε.— Ἡ περιγραφή τοῦ Thornton περὶ τοῦ τρόπου τῆς «μείωσης τοῦ ἐνσυνειδήτου» τῆς χωρικῆς Πυθίας, εἶναι οὕτως εἰπεῖν τυπικὴ εἰς ὁμοίας περιστάσεις.

Τὰ μέντιουμ περιέρονται εἰς κατάστασιν ἐλαφρᾶς ἐκστάσεως, εἴτε διὰ συγκεντρώσεως ἐπιτυγχανομένης διὰ προσευχῶν, εἴτε διὰ κινήσεως ἐμπρός πίσω αἰτινες φέρουν φυσικὰ εἶδος ζάλης.

Ἡ «μείωσις τοῦ ἐνσυνειδήτου» προκαλεῖται ἄλλοτε ἄλλως εἰς διάφορα μέρη (Συγκράτησις τῆς ἀναπνοῆς, προσήλωσις τοῦ βλέμματος). Εἰς τοὺς παλαιότερους δὲ Ἀναστεινάρηδες καὶ τοὺς ὠρωμένους Δερβίσηδες, διὰ βαθέων Ἀναστεναγμῶν ὁμοιαζόντων τὴν μὲ βόγκους.

Ἐπίσης ἡ τηλεπαθικὴ πρόβλεψις τοῦ πολέμου τοῦ 1914, ἐσυμβολίσθη

ὅπως συχνὰ ἀπαντᾶται, εἰς τὴν χωρικὴν, μὲ ὀπτικὴν ψευδαἰσθησιν τοῦ Ἁγ-
γέλου καὶ στήλην πυρὸς, ἀπὸ ἐκκλησιαστικῶς ἐπαναμνήσεις τῆς Παλαιᾶς
Γραφῆς, ὅταν ὁ Ἰεχωβά ὠδήγει τοὺς Ἑβραίους κατὰ τὴν ἐξοδὸν ὑπὸ τὴν
μορφὴν αὐτῆν.

Χαρακτηριστικὸν δὲ τῆς ψευδαἰσθήσεως αὐτῆς εἶναι, ὅτι εἰς ὁμοίας πε-
ριπτώσεις αἱ Πυθίαι προσδίδουν εἰς τὰ ἱερὰ πρόσωπα ποὺ φαντάζονται ὅτι
βλέπουν (ὀπτικὴ ψευδαἰσθησις) ἐντελῶς ἀνθρώπινα καὶ ἀτομικά τῶν αἰ-
σθήματα.

Ἰδίως ἀπειλᾶς τιμωρίας ἐὰν δὲν ἀνακοινώσουν τὰς ἀποκαλύψεις, ἂν
δὲν σκάψουν πρὸς εὐρεσιν εἰκόνων, ἂν δὲν οἰκοδομηθοῦν ἐκκλησίαι πρὸς
τιμὴν τῶν κ.λ.π.

Τέλος ὡς πρὸς τὴν «πρόρρησην» τῶν ὀνομάτων τῶν κληθέντων ἐφε-
δρων, αὕτη ἦτο ἐντελῶς φυσικὴ, ἐφ' ὅσον ἡ Μπάμπω ἀνήκουσα εἰς τὸ χω-
ρίον, εἴξευρε πῶς καλὰ τοὺς στρατευσίμους νέους.

Η ΑΠΟΞΗΡΑΝΣΙΣ ΤΗΣ ΑΜΥΓΔΑΛΙΑΣ

Ἡ Ἀθηναϊκὴ ἐφημερὶς «Ἔθνος» εἰς τὸ φύλλον τῆς 24 Δεκεμβρίου
ἀνέγραψε τὸ ἑξῆς ἐνδιαφέρον ψυχικὸν φαινόμενον.

Γνωστὴ οἰκογένεια τῶν τῶν Ἀθηνῶν ἐφύτευσε πρὸ ἐτῶν πολλῶν
εἰς τὸ ἐν Σπέτσαις κτῆμα τῆς ἀμυγδαλῆν, ἐπ' ὀνόματι τῆς μιᾶς ἐκ τῶν
δύο θυγατέρων τῆς. Τὸ δένδρον ἐμεγάλωσε καὶ καρποφοροῦσε ὑπὸ ἄλλον
ἰδιοκτήτην, εἰς ὃν περιήλθεν ἐν τῷ μεταξὺ τὸ κτῆμα. Πρὸ τινος ἕμως
ἀπέθανε ἡ κόρη, ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁποίας ἐφυτεύθη τὸ δένδρον, καὶ ἔταν
ἡ ἀδελφὴ τῆς μετέβη μετὰ τεσσαρακονθήμερον εἰς Σπέτσας πρὸς
τέλεσιν μνημόσυνου, ἐπεσκέφθη καὶ τὸ πατρικὸν τῆς κτῆμα. Ἄλλ' εὔρε
τὸ δένδρον πεσμένον κατὰ τὸ ἥμισυ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἡ κατάπληξις τῆς
ὑπῆρξε μεγαλειτέρα, ὅταν ἐπληροφορήθη ὅτι τὸ δένδρον ἔτεσε τὴν ἰδίαν
ἡμέραν καὶ τὴν ἰδίαν ὥραν ἀκριβῶς ποὺ ἀπέθανε καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς.

Ὁ συντάκτης σχολιάζων τὸ φαινόμενον, ἐξέφρασε τὴν ἰδέαν μήπως τοῦτο
ὀφείλετο εἰς Τηλεπάθειαν. Εἰς τὸ φύλλον τῆς 27 Δεκεμβρίου, ὁ κ. Ἄγγ.
Τανάγρας ἔγραψεν εἰς «Ἔθνος» τὴν ἑξῆς διασαφήνισιν τοῦ ζητήματος

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντά,

Ἡ αὐτόματος ἀποξήρανσις τῆς ἀμυγδαλιάς, ἀκριβῶς κατὰ τὴν
ὥραν τοῦ θανάτου τῆς κόρης, ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁποίας εἶχε φυτευθῆ καὶ